

Addendum

Passende beoordeling Eemmeer

Voor u ligt een addendum waarin we een aantal punten uit uw Aanvullingsverzoek dd 2 juni 2025 met het kenmerk DGNV / 99098872 behandelen. Dit aanvullingsverzoek gaat over de KRW3 maatregel Eemmeer. Bijlage van het aanvullingsverzoek was, de van opmerkingen voorziene, versie van de Passende beoordeling.

Bij dit addendum horen een aantal stukken:

- De aangepaste Passende Beoordeling;
- Het definitief ontwerp (Deelrapport Definitief Ontwerp Eemmeer en Ketelmeer dd 10 februari 2025)
- De notitie Uitvoering en uitvoeringsplanning dd 1 december 2024
- Deelrapport hydraulische en morfologische effecten VKA dd 23 september 2024
- Een memo Samenvatting uitvoering maatregel Eemmeer dd 20 februari 2025.

In de nieuwe versie van de Passende beoordeling zijn alle gemaakte opmerkingen verwerkt. Een deel staat hieronder ook opgenomen. In het definitief ontwerp zijn verhelderende ontwerptekeningen en afbeeldingen opgenomen. De memo samenvatting uitvoering is gebaseerd op het definitief ontwerp en de notitie uitvoering. Deze is geschreven voor de vergunningaanvraag bij ILT.

Deze documenten geven de stand van zaken van begin dit jaar weer. Inmiddels loopt de aanbesteding en zijn een aantal zaken duidelijker geworden.

H7.2.1 Effectbeoordeling Visdief

onder Oppervlakteverlies op p. 30 (tweede alinea is aangepaste tekst van de zinnen die er nu al staan):

De maatregelen en uitvoering daarvan leiden eveneens niet tot versnippering van foerageergebied van visdief. De maatregelen liggen aan de zuidoever van het Eemmeer, waardoor het open karakter van het Eemmeer behouden blijft. De maatregelen doorsnijden het leefgebied van visdief bovendien niet. Van negatieve effecten als gevolg van versnippering is daardoor geen sprake.

Significante negatieve effecten van de KRW-maatregel door oppervlakteverlies en versnippering op foerageerdoelstellingen zijn voor visdief daarmee uit te sluiten. Bovendien is de verwachting dat de maatregelen een positief effect hebben op de visstand in het Eemmeer, wat positieve doorwerking kan hebben op de voedselbeschikbaarheid voor visdief.

De volgende tekst kan toegevoegd worden onder Verstoring... op p. 31:
Verstoring door mechanische effecten en verandering dynamiek substraat kan leiden tot vertroebeling. Bij de werkzaamheden in de aanlegfase kan lokaal vertroebeling optreden als gevolg van opwoeling van slibdeeltjes vanaf de al aanwezige waterbodem, of als gevolg van verspreiding van materiaal bij het aanleggen van de richels. vertroebeling heeft effect op zichtjagende vogels zoals visdief, doordat vis minder goed zichtbaar is. Het gebied rondom de werkzaamheden is daardoor tijdens de werkzaamheden verminderd geschikt als foerageergebied voor visdief. De effecten van vertroebeling door de werkzaamheden treden alleen lokaal (maximaal 300 meter) en kortdurend (tijdens de werkzaamheden) op, en worden met materiaalgebruik beperkt (zie paragraaf 8.1). De effecten van vertroebeling vallen binnen de reikwijdte van optische verstoring. Zoals hiervoor is onderbouwd, is in de directe omgeving van het projectgebied en de broedplekken van visdief (binnen 10 km) circa 1.542 hectare alternatief geschikt, onverstord foerageergebied aanwezig binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied. Dit areaal is ruim voldoende om de tijdelijk verminderde geschiktheid van het projectgebied rondom de werkzaamheid op te vangen. Na afronding van de werkzaamheden is geen sprake meer van vertroebeling. Significant negatieve effecten als gevolg van vertroebeling, verstoring door mechanische effecten en verandering dynamiek substraat zijn daardoor uitgesloten.

Verandering van de stroomsnelheid

Er is geen sprake van een relevante verandering van de stroomsnelheid. Dit blijkt uit het hydraulische model dat is opgesteld en is generiek onderbouwd op pagina 28 (onder gebruiksfase). Ik heb in mijn vorige tekst (onderstaand) nog een verwijzing aangepast. De effecten van mechanische verstoring/verandering dynamiek substraat zijn namelijk in paragraaf 7.1.1 al generiek beoordeeld. Daar kan ook voor visdief op worden teruggegrepen.

H7.3 niet broedvogelsoorten

De effecten van verandering van de stroomsnelheid en verandering dynamiek substraat op de niet broedvogelsoorten zijn onder paragraaf 2.3 Uitgangspunten en paragraaf 7.1.1 al generiek beoordeeld.

Uitvoering

De voorziene uitvoering is van april 2026 tot en met half oktober 2026. Als er door onvoorziene omstandigheden, zoals storm, niet doorgewerkt kan worden, wordt het voortgezet in het volgende seizoen, april 2027 tot en met half oktober 2027.

Rijshouten dammen

Om de aan te leggen richels tegen erosie te beschermen wordt buiten om heen een rijshouten dam aangelegd. Deze is op een aantal plaatsen onderbroken zodat er een opening van 64 en 42 meter ruimte tussen zit. De rijshouten dam is, met uitzondering van die openingen, de eerste 10 jaar niet passeerbaar voor vissen of vogels. Vogels kunnen er wel overheen lopen of vliegen. Na circa 10 jaar zijn de (onbehandelde) palen verrot en valt de rijshouten dam uit elkaar en resteert een vissenbos van het rijshout. Dit draagt bij aan de KRW-doelen, een vissenbos biedt schuilgelegenheid voor vis. De rijshouten dam heeft dan ook zijn functie verloren doordat het riet op de richels dan stevig genoeg is. Het riet voldoet dan aan de N2000-doelen en biedt gelegenheid voor de Karekiet en de Roerdomp.

Grond

De toe te passen grond is afkomstig van een ondiepte in het westelijk van het Eemmeer gelegen Gooimeer. Deze grond is milieukundig onderzocht en is schoon, niet verontreinigd. Uit het onderzoek is gebleken dat de bovenste meter van die ondiepte bestaat uit zand. Dit wordt gebruikt voor het fundament van de richels. Bovenop wordt een laagje meer kleiig materiaal aangebracht. Dit komt van de noordzijde van de ondiepte waar de bodem meer kleiig is. Dit is nodig om het riet beter te laten aanslaan.

Rijkswaterstaat
Programma's, Projecten
en Onderhoud

Datum
18 juni 2025

Slibschermen

Omdat de locatie ondiep is en gevoelig is voor vertroebeling worden er slibschermen ingezet. Om deze vertroebeling binnen een afgezet gebied te houden, worden slibschermen ingezet. Het scherm is bedoeld om het vertroebelde water binnen het werkgebied tot rust te laten komen en te laten bezinken. Slibschermen hebben geen effect op watervogels. Wel beperken deze de passeerbaarheid voor vissen enigszins.

Richels

In de Passende beoordeling wordt gesproken over hoger en lager gelegen delen. Het hoger gelegen deel is de zone op de richels waar helofyten voorzien zijn (boven NAP -0,7 m). Dit is over een oppervlak van 8 ha. De "lager gelegen delen" zijn de onderste delen van de richels (onder NAP -0,7 m) en het gebied waar submerse vegetatie is voorzien. Zie ook de dwarsprofielen in het DO. Met materiaal in grotere delen wordt bedoeld dat het meer kleiachtig materiaal zoveel mogelijk in brokken aangevoerd moet worden zodat ze de cohesie niet verliezen uit elkaar vallen.

Document: Uitvoering en uitvoeringsplanning

Afbeelding 2.1 uitvoering- en uitvoeringsplanning blijft ongewijzigd

Afbeelding 2.1 Beperkingen uitvoeringsperiode. Groen: geen beperkingen, oranje: aandachtspunten, rood: geen uitvoering mogelijk

soort	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
smient												
slobeend												
broedende vogels (NNN)												
KRW												
foerageergebied vleermuizen												

De werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode april-oktober. Hierbij wordt vooral ingezet wordt op de volgende maatregel:

- Het gebied voor aanvang van de werkzaamheden (tijdelijk) ongeschikt te maken in de periode dat de dieren niet aanwezig zijn, zodat ze zich daar tijdelijk niet vestigen.
- Deze maatregel wordt concreet voor dit werk uitgewerkt in het ecologisch werkprotocol. Concreet betekent dat minimaal in maart het gebied ongeschikt gemaakt moet worden en ongeschikt gehouden moet worden tijdens de werkzaamheden.